

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Leader-metoden värdefullt redskap för att befrämja innovation på landsbygden
 - Svenska Landsbygdskommittén vill ha landsbygdsäkring enligt engelsk modell
 - Landsbygdsutveckling lyckas även utan EU-pengar visar undersökning från Vasa universitet
 - Bli landsbygdsutvecklare! – Svenska yrkesinstitutet utbildar
 - Natur och människa – introduktionskurs till skärgårdskunskap
 - Byförening vill driva privat skola i Snappertuna
 - Isnäs Årets by 2006 i Östra Nyland – nu väntar byafest
-

LEADER-METODEN VÄRDEFULLT REDSKAP FÖR ATT BEFRÄMJA INNOVATION PÅ LANDSBYGDEN

All EU-politik syftar nuförtiden till att stimulera innovation, vilket är något som Leader har lång erfarenhet av. Innovation är ingen lätt sak. I landsbygdsområdena krävs det ofta en kombination av lokal know-how och externa, väletablerade kunskapsformer samt en anpassning av teknik och tjänster utifrån landsbygdsbefolkningens specifika behov. Innovation på landsbygden handlar om att upptäcka och bättre utnyttja landsbygds konkurrensfördelar i förhållande till våra moderna ekonomier och samhällen. Innovation kan bidra till ett framgångsrikt och kommersiellt utnyttjande av nya idéer, och på så vis bidra till att skapa tillväxt och välstånd på längre sikt. På grund av att nyskapande i ett landsbygdsområde kanske inte är lika nyskapande i ett annat, är det viktigt att skapa kopplingar och samverka med andra politikområden, som i högre grad inriktas på olika sektorer – t.ex. jordbruk, informations- och kommunikationsteknik (IKT), miljö, transport och energi, små och medelstora företag samt tjänster – för att anpassa dem till lokala och regionala behov. Leader+ -projekt kan vara innovativa på ett eller flera av följande sätt: i förhållande till en tidigare strategi, när det gäller nya produkter eller tjänster, nya arbetsätt, när det handlar om att föra samman olika sektorer och grupper, kombinera olika aktiviteter, utforska nya marknader och processer o.s.v. Innovation fungerar här även som ett stöd för andra delar av utvecklingsstrategin inom Leader+ genom att stimulera landsbygdsaktörer till att fundera över områdets potential på längre sikt, genomföra integrerade strategier, stärka de ekonomiska förutsättningarna för att säkra arbetstillfällena, förbättra deras organisationsförmåga samt att i största allmänhet arbeta tillsammans på ett nytt sätt. Alla dessa åtgärder kan resultera i nya landsbygdsutvecklingsmodeller som kan användas för att överbrygga många av de problem som Europas landsbygdsområden står inför. Det är föga förvånande att Leader-metoden visat sig vara ett mycket värdefullt redskap för att främja innovation på landsbygden, eftersom det är en viktig aspekt av landsbygdsutvecklingens experimentella karaktär. Uppgifterna är hämtade ur Europeiska kommissionens tidskrift Leader+ Magazine nr 5/2006. Om du vill prenumerera på Leader+ -publikationer, kan du registrera dig online genom att använda formuläret på följande webbadress http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/publications/subsmail_sv.htm.

SVENSKA LANDSBYGDSSKOMMITTÉN VILL HA LANDSBYGDSSÄKRING ENLIGT ENGELSK MODELL

Svenska Landsbygdskommittén har i politisk enighet lagt förslag till regeringen om olika satsningar på landsbygden. Landsbygdskommittén vill inskräpa den lokala nivåns och den ideella sektorns grundläggande betydelse för lokal utveckling. Kommittén vill tydliggöra och stärka landsbygdssäkringen i den regionala utvecklingsplaneringen och införa landsbygdssäkring i Sverige enligt engelsk modell, vilket innebär att konsekvenserna för landsbygden skall beskrivas inför alla politiska beslut. Direktiv ges även till myndigheter och bolag, för att beskriva följderna för landsbygden av beslut om service och övrig landsbygdsutveckling. Systemet kallas i England för Rural Proofing. Artikeln ingår i Glesbygdsverkets nyhetsbrev nr 4, december 2006. Övriga ämnen i nyhetsbrevet är bl.a. årsbok 2006 och Leadermetoden sprids över landet. Nyhetsbrevet finns som länk under webbadressen <http://www.glesbygdsverket.se/site/default.aspx?id=3632>.

LANDSBYGDSSUTVECKLING LYCKAS ÄVEN UTAN EU-PENGAR VISAR UNDERSÖKNING FRÅN VASA UNIVERSITET

Rapporten *Maaseudun pienten töiden edistäminen taloudelliset kannustimet ja niiden rajoitteet* riktar sig till landsbygdssutvecklarna, så att dessa kan befrämja uppkomsten av arbetsplatser och service på landsbygden, samt till beslutsfattarna så att dessa kan grubbla över flaskhalsarna i de offentliga stöden, och att avlägsna dessa i organiseringen av de små jobben på landsbygden. Enligt rapporten är det möjligt att utveckla landsbygden även utan EU-stöd, ty det finns nationella medel för att befrämja de små jobben på landsbygden. Stöd kan fås för social- och hälsoservice, skötsel av kulturmiljön, befrämjande av bildnings- och kulturservice, skötsel av skogar och vägar, förbättring av avfallsvattensystemen i glesbygden och att utnyttja naturmaterial. Dessutom finns stöd för sysselsättning och företagande, oberoende av bransch. Utredningen visar att både andelslag, tredje sektorns aktörer och sociala företag kan sköta små jobb på landsbygden. Föreningar kan fungera som landsbygdens serviceproducenter, landskapsskötare samt som kulturens upprätthållare och sysselsättare. Forskare vid Vasa universitets Levóninstitut har gjort undersökningen, för vilken man gått igenom nästan 300 offentliga stöd under år 2006. Under webbadressen <http://www.uwasa.fi/ajankohtaista/uutisia/etusivu/uutisia04012007.html> på Vasa universitets hemsida finns mer att läsa (på finska) om rapporten, vilken i sin helhet hittas under webbadressen <http://www.uwasa.fi/midcom-admin/ais/midcom-serveattachment-3941/Julkiset%20tuet.%20julkaisu%20123.pdf>.

BLI LANDSBYGDSSUTVECKLARE! – SVENSKA YRKESINSTITUTET UTBILDAR

”Är Du en kreativ landsbygdssutvecklare som ser nya möjligheter och aktivt arbetar för att finna nya lösningar för landsbygden? Är Du en resursperson som arbetar i en organisation som utvecklar landsbygden eller själv är självständig företagare på landsbygden? Är Du intresserad av att sprida information och kunskap och ser möjligheterna med nätverksbyggande?” Du kan nu avlägga specialyrkesexamen för utvecklare av landsbygden, vilken består av tre examensdelar: företagsamhet, projektkompetens och verksamhet som utvecklare. Examen, vilken riktar sig till resurspersoner som arbetar i organisationer, föreningar eller företag med anknytning till landsbygd, är avlagd när alla tre examensdelar är godkända. Förberedande utbildning startar denna månad (eller när ett lämpligt antal personer har antagits till utbildningen) och pågår ca två år framåt. Den förberedande utbildningen består av flerformsundervisning med närstudier, distansstudier och lärande i arbete. Närstudierna sker dagtid vid Svenska yrkesinstitutets (Syi:s) enhet i Vasa. Varje deltagare får ett personligt examensprogram, där tidigare utbildning och arbetserfarenhet beaktas. *Examen eller en del av examen kan nämligen avläggas genom erkännande av tidigare kunskande.*

Utbildningen kan genomföras som läroavtalsutbildning. Ansökan görs senast 26.1. Mer info, ansökningsförfarande och kostnader finns på Syi:s hemsida under webbadressen http://www.syi.fi/fortbildning/main.asp?site=utvecklare_landsbygden&sektor=naturbruk. Ett informations- och diskussionstillfälle hålls 16.1 kl. 18 på Syi:s enhet i Gamla Vasa. Anmälan till informationstillfället skall göras senast i dag (12.1) åt Martina Uthardt, tel. 06-324 2492 eller e-mailadress fortbildning@syi.fi.

NATUR OCH MÄNNISKA – INTRODUKTIONSKURS TILL SKÄRGÅRDSKUNSKAP
Introduktionskursen till skärgårdskunskap, Natur och människa (5 sp), är en kurs vid öppna universitetet vid Åbo Akademi. *Kursen, som är obligatorisk inom studiehelheten Skärgårdskunskap (25-45 sp), är nätbaserad och kan således avläggas helt på distans.* Den ger en tvärvetenskaplig översikt av skärgårdsområdena (kulturellt, politiskt och administrativt) och behandlar skärgårdens historia, traditioner, dialekter, ekologi m.m. Kursen pågår 15.1-28.2. Anmälningar kan göras under webbadressen www.abo.fi/fc/anmalningsdb/. Närmare info ges av Nina Söderlund på tel. 02-215 4941. Studiehelheten Skärgårdskunskap finns på webbadressen <http://www.abo.fi/fc/opu/amne/skarg/>.

BYFÖRENING VILL DRIVA PRIVAT SKOLA I SNAPPERTUNA

Skärgårdens Vänner i Snappertuna skall ansöka om undervisningstillstånd för en privat skola i Box efter att Ekenäs stad tidigare beslutat om nedläggning av Box skola. Föreningen har nu direkt tillgång till en donation på 100 000 euro, som först skulle kanaliseras till den kommunala skolan via Svenska folkskolans vänner. I sin ansökan om undervisningstillstånd från undervisningsministeriet måste föreningen redogöra för hur de skall trygga tillgången av elever och behöriga lärare. Framförallt gäller det för Skärgårdens Vänner att kunna bevisa, att skolan har en särskild speciell uppgift att fylla. Det krävs även att kommunen, Ekenäs stad, godkänner projektet. Emellertid beviljar inte statsrådet undervisningstillstånd för en privat skola, om den enda motiveringen är att kommunen har valt att stänga skolan. Även fullständiga ansökningar kan avslås. Uppgifterna är hämtade ur YLE:s Internytt (9.1) under webbadressen <http://internytt.yle.fi/artikel.php?id=89723>.

ISNÄS ÅRETS BY 2006 I ÖSTRA NYLAND – NU VÄNTAR BYAFEST

Östra Nylands landskapsstyrelse har vid sitt möte i december 2006 valt Isnäs i Pernå till Årets by 2006 i Östra Nyland. Byn ligger ca 22 km österut från Borgå centrum med ett invånarantal på ca 450 personer. Isnäs har profilerat sig som en oas i närheten av huvudstads- och Borgåregionen. Havet och byns skärgårdslandskap ger byn en positiv prägel. Byn är aktiv och invånarna verkar i olika föreningar. Det finns även flera företagare både inom lantbruket och inom traditionella företagsbranscher. Man strävar efter att bevara byns gemensamma basservice. Unikt är Isnäs ångmaskinmuseum, trots att den egentliga sågbyggnaden revs. Det finns inte någonting liknande på något annat museum i Finland. Tidigare har följande byar valts till Årets by i Östra Nyland: år 1997 Kantele, år 1998 Pellinge, år 1999 Virböle, år 2000 Jordansböle, år 2001 Hovarböle-Särkijärvi, år 2002 Emsalö, år 2003 Hindhår, år 2004 de fyra byarna Andersby, Hommansby, Tavastby och Skinnarby (NOAK) och år 2005 Kerko. Beredningen av valet för Östra Nylands by år 2006 har skett i samarbete med Östra Nylands Byar r.f. Mer information om Årets by i Östra Nyland finns under webbadressen <http://liitto.ita-uusimaa.fi/files/Tiedotus/Isnas%20aretsby%2015122006.pdf>. Se även hemsidorna för byn Isnäs och byarådet, www.isnas.fi respektive www.isnasbyarad.fi.
Nu väntar en byafest på Solbacka 21.1 kl. 16 med kaffe och kaka, tal, sång och dansprogram. Arrangörer är Isnäs byaråd rf, Isnäs ungdomsförening rf och Isnäs Start rf.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla! Alla bör bidra med sina nyheter för att det skall bli bra!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mera info.

Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela i så fall till e-mailadressen ovan.
